

Eğitim Fakültesi

Eğitim Fakültesi mi Fen-Edebiyat mı? Öğretmenliğe İki Yol

Öğretmen olmak için eğitim fakültesi mi, fen-edebiyat mı okunmalı? Eşzamanlı ve ardışık modeller, formasyon değişikliği ve yeni sistemde iki yol.

Eğitim Fakültesi

Eğitim Fakültesi mi Fen-Edebiyat mı? Öğretmenliğe İki Yol

bote.web.tr

BELGE BİLGİLERİ

Belge kodu	BT-015
Yazı no	15
Sürüm	1.0
Sürüm tarihi	28 Eylül 2026
İçerik izi	AC76 03E7 90C1
Yayımlayan	bote.web.tr

GÜNCELLEK KONTROLÜ

Bu belgeyi kullanmadan veya paylaşmadan önce güncelliğinden emin olunuz. QR kodu okutun ya da adrese girin: elinizdeki sürümün güncel olup olmadığını ve sonradan düzeltilen bir hata bulunup bulunmadığını gösterir.

bote.web.tr/d/bt-015/1-0

Hatalar düzeltildikçe yeni sürüm yayımlanır; bütün değişiklikler sitede sürüm geçmişinde listelenir.

Bu belge tamamen ücretsizdir. Size satmaya çalışanlara itibar etmeyiniz.

Güncelliği kontrol et

İÇİNDEKİLER

1. İki model: eşzamanlı ve ardışık
2. Formasyonda son durum
3. Yeni sistemde ortak noktalar
4. Karşılaştırma
5. Araştırmalar ne söylüyor?
6. Sık yapılan yanlış genellemeler
7. Karar vermeden önce sorulacak beş soru
8. Kime hangisi?
9. Sonuç
10. Özet
11. Sık sorulan sorular
12. Kaynaklar
13. Atıf

Öğretmen olmak isteyen adayların sık karşılaştığı sorulardan biri: eğitim fakültesinde mi okumalı, yoksa fen-edebiyat fakültesinde alanını okuyup öğretmenliğe sonradan mı yönelmeli? 2024 sonrasında öğretmenliğe giriş sisteminin değişmesiyle bu soru yeniden önem kazandı. Bu yazıda iki yolu tarafsız biçimde karşılaştırıyoruz.

İki model: eşzamanlı ve ardışık

Öğretmen yetiştirmede dünyada iki temel model vardır. **Eşzamanlı modelde** alan bilgisi ile öğretmenlik meslek bilgisi lisans boyunca birlikte verilir. **Ardışık modelde** ise önce bir alanda lisans tamamlanır, öğretmenlik eğitimi sonradan eklenir. Türkiye'de öğretmen yetiştirmenin ana modeli eğitim fakültelerinin uyguladığı eşzamanlı modeldir; ardışık model ise pedagojik formasyon eğitimiyle karşılık bulmuştur.^[1]

Formasyonda son durum

YÖK, pedagojik formasyon eğitimi kapsamındaki derslerin formasyon alınabilen alanlardaki örgün öğrencilere **üçüncü yarıyıldan itibaren seçmeli ders** olarak verilmesine karar verdi. Üniversiteler bu derslerde son sınıf öğrencilerine öncelik tanıyabiliyor.^[2]

Aralık 2025'te ise MEB'in öğretmenlik esaslarına eklenen hükümlerle, Millî Eğitim Akademisi hazırlık eğitimine alınacak adaylarda pedagojik formasyonla ilgili şartlar aranmıyor.^[3] Bu değişikliğin ayrıntılarını [pedagojik formasyon kalktı mı?](#) yazımızda ele aldık.

Yeni sistemde ortak noktalar

Hangi yoldan gelirse gelsin, MEB'e öğretmen olmak isteyen adaylar aynı süreçten geçer: ÖSYM'nin yaptığı Akademi Giriş Sınavı (AGS) ve ardından Millî Eğitim Akademisi'nde onar haftalık dört dönemden oluşan hazırlık eğitimi.^[4] Ancak kritik bir koşul her iki yol için de geçerli: lisans programının ilgili öğretmenlik alanına **kaynak** olması. Hangi programın hangi alana kaynak olduğunu esaslardaki çizelgeler belirler.^[3]

Karşılaştırma

Ölçüt	Eğitim fakültesi	Fen-edebiyat fakültesi
Model	Eşzamanlı	Ardışık (alan + sonradan meslek bilgisi)
Meslek bilgisi	Dört yıla yayılmış zorunlu dersler	Seçmeli formasyon dersleri ya da sonradan
Okul uygulaması	Programın zorunlu parçası	Formasyon kapsamında sınırlı
Alan derinliği	Alan eğitimiyle dengeli	Alanda daha fazla derinleşme
Kariyer esnekliği	Öğretmenlik odaklı	Öğretmenlik dışı yollar da açık

Araştırmalar ne söylüyor?

Uluslararası karşılaştırmalar modelden çok niteliğe işaret ediyor. Darling-Hammond'un yüksek performanslı sistemleri inceleyen çalışması, güçlü sistemlerin öğretmen adaylarına modelden bağımsız olarak sağlam alan bilgisi, araştırmaya dayalı pedagojik eğitim ve nitelikli uygulama deneyimi sunduğunu gösterir.^[5] OECD de öğretmen yetiştirmenin mesleğe hazırlık, uyum ve sürekli gelişimi birbirine bağlayan bir süreç olarak ele alınmasını önerir.^[6]

Bu açıdan eşzamanlı modelin güçlü yanı, öğretmen kimliğinin ve okul deneyiminin lisansın başından itibaren gelişmesidir. Ardışık modelin güçlü yanı ise alan bilgisindeki derinlik ve kariyer esnekliğidir. Zayıf yanlar da buna paraleldir: eşzamanlı modelde alan derinliği sınırlı kalabilir, ardışık modelde ise meslek bilgisi ve uygulama deneyimi daha kısa bir sürede sıkıştırılmış olabilir.

Sık yapılan yanlış genellemeler

"Eğitim fakültesi mezunu alanını daha az bilir." Eğitim fakültesi programlarında alan eğitimi dersleri programın en büyük bölümünü oluşturur; fark, alan bilgisinin öğretme bilgisiyle birlikte verilmesidir. Bir alanın öğretimi için gereken bilgi, o alanın akademik bilgisinden farklı bir derinlik gerektirir.

"Fen-edebiyat mezunu öğretmenliğe hazır değildir." Meslek bilgisi ve uygulama deneyimi daha sınırlı olabilir, ancak yeni sistemde tüm adaylar akademide hazırlık eğitimi alıyor. Bu eğitimin son dönemi tamamen uygulamaya ayrılmış durumda.^[4]

"Hangi yolu seçersem seçeyim sonuç aynı." Kaynak program koşulu nedeniyle her lisans programı her öğretmenlik alanına açılmaz. Bu koşulu tercih yapmadan önce kontrol etmek, yıllar sonra karşılaşılabilecek bir engeli baştan görmeyi sağlar.^[3]

Karar vermeden önce sorulacak beş soru

- 1. Hangi öğretmenlik alanını hedefliyorum?** Bu alana hangi lisans programlarının kaynak olduğunu esaslardaki çizelgeden kontrol edin.^[3]
- 2. Okul deneyimini ne zaman kazanmak istiyorum?** Eğitim fakültesinde uygulama lisansın parçasıdır; ardışık yolda ise ağırlıklı olarak sonradan gelir.
- 3. Alanda ne kadar derinleşmek istiyorum?** Akademik kariyer ya da araştırma ilgisi varsa alan programının derinliği avantaj olabilir.
- 4. Öğretmenlik dışında hangi seçenekleri açık tutmak istiyorum?** Fen-edebiyat programları farklı sektörlere, eğitim fakülteleri ise eğitim alanındaki farklı rollere daha doğrudan yol açar.

5. **Hangi süreyi göze alıyorum?** Her iki yolda da lisans sonrasında AGS ve yaklaşık on aylık akademi hazırlık eğitimi var.^[4]

Bu soruların dürüst cevapları, "hangi yol daha iyi?" sorusundan çok daha anlamlı bir karar zemini sunar.

Kime hangisi?

- **Öğretmenlik hedefiniz netse** ve okul deneyimini erken yaşamak istiyorsanız eğitim fakültesi daha doğrudan bir yoldur.
- **Alanınızda derinleşmek** ve öğretmenlik dışındaki seçenekleri de açık tutmak istiyorsanız fen-edebiyat fakültesi uygun olabilir; bu durumda kaynak program koşulunu mutlaka kontrol edin.
- **Kararsızsanız** tercih etmeyi düşündüğünüz programın hangi öğretmenlik alanlarına kaynak olduğunu, formasyon derslerinin nasıl verildiğini ve mezunlarının hangi alanlarda çalıştığını araştırın.

Sonuç

Eğitim fakültesi ile fen-edebiyat fakültesi arasındaki seçim, bir "doğru-yanlış" meselesi değil, farklı önceliklerin tercihi. Yeni sistemde iki yol AGS ve akademide buluşuyor; farkı lisans yıllarında edinilen meslek bilgisi ve uygulama deneyimi belirliyor. Eğitim fakültelerindeki programlara genel bir bakış için [eğitim fakültesi bölümleri](#) yazımıza göz atabilirsiniz.

Özet

- Türkiye'de öğretmenliğe iki ana yol var: alan ve meslek bilgisini birlikte veren **eğitim fakültesi** (eşzamanlı model) ve önce alan lisansı, sonra meslek bilgisi (ardışık model).
- YÖK kararıyla formasyon dersleri, formasyon alınabilen alanlardaki örgün öğrencilere üçüncü yarıyıldan itibaren seçmeli olarak verilebiliyor.
- Aralık 2025'ten beri Millî Eğitim Akademisi adaylarından formasyon şartı aranmıyor; kaynak program koşulu ise esaslardaki çizelgelere bağlı.
- Doğru yol; alan derinliği mi yoksa erken ve sürekli öğretmenlik hazırlığı mı istediğinize göre değişir.

Sık sorulan sorular

Öğretmen olmak için eğitim fakültesi mi fen-edebiyat mı?

İki yol da mümkün olabilir. Eğitim fakültesi alan ve meslek bilgisini dört yıl boyunca birlikte verir. Fen-edebiyat fakültesi alan bilgisinde daha derinleşir; öğretmenlik için hangi programların hangi alana kaynak olduğu ise MEB'in esaslarıyla belirlenir.

Fen-edebiyat mezunu öğretmen olabilir mi?

Programının ilgili öğretmenlik alanına kaynak olması gerekir. Hangi lisans programlarının hangi alanlara kaynak olduğunu MEB'in Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları'ndaki çizelgelerden kontrol edin.

Fen-edebiyat öğrencisi formasyon alabilir mi?

YÖK kararına göre formasyon eğitimi alınabilen alanlarda örgün öğrencilere formasyon dersleri üçüncü yarıyıldan itibaren seçmeli olarak verilebilir. Üniversiteniz ve bölümünüz için koşulları öğrenci işlerinden öğrenin.

Eğitim fakültesinin avantajı nedir?

Meslek bilgisi dersleri ve öğretmenlik uygulaması dört yıla yayılır; öğretmen kimliği lisansın başından itibaren gelişir. Okul uygulaması programın ayrılmaz bir parçasıdır.

Fen-edebiyat fakültesinin avantajı nedir?

Alan bilgisinde daha fazla derinleşme imkânı sunar ve öğretmenlik dışında akademi, araştırma ya da özel sektör gibi farklı kariyer yollarını da açık tutar.

Yeni sistemde iki yol arasında fark kaldı mı?

Her iki yoldan gelen adaylar AGS'ye girer ve akademinin hazırlık eğitimini tamamlar. Fark, lisans boyunca alınan meslek bilgisi ve uygulama deneyiminin kapsamında ve kaynak program koşullarında ortaya çıkar.

Kaynaklar

- 1 European Commission, Eurydice (2026). Türkiye: Initial Education for Teachers Working in Early Childhood and School Education.
- 2 Yükseköğretim Kurulu (t.y.). Pedagojik Formasyon Eğitimine İlişkin Detaylar Belirlendi.
- 3 MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (2025). Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları (Aralık 2025 güncel metni ve çizelgeler).
- 4 Millî Eğitim Bakanlığı (2026). Millî Eğitim Akademisi Hazırlık Eğitimi Programı Yayınlandı.
- 5 Darling-Hammond, L. (2017). Teacher Education Around the World: What Can We Learn from International Practice?. European Journal of Teacher Education, 40(3), 291–309.
- 6 OECD (2005). Teachers Matter: Attracting, Developing and Retaining Effective Teachers.

Atıf

BÖTE Editör Ekibi. (2026, 25 Eylül). Eğitim Fakültesi mi Fen-Edebiyat mı? Öğretmenliğe İki Yol. *BÖTE Blog*. <https://bote.web.tr/blog/egitim-fakultesi-mi-fen-edebiyat-mi>

Bu belge hakkında. Bu PDF, bote.web.tr'deki [Eğitim Fakültesi mi Fen-Edebiyat mı? Öğretmenliğe İki Yol](#) yazısının BT-015 kodlu belgesinin 1.0 sürümüdür.

Sürüm geçmiş ve değişiklikler: bote.web.tr/d/bt-015. Güncel sürümü ve bütün yazıların PDF'lerini bote.web.tr/pdf adresinde bulabilirsiniz. Elinizdeki dosyanın bizim yayımladığımız sürümle birebir aynı olup olmadığını bote.web.tr/d adresinde denetleyebilirsiniz; dosya cihazınızdan dışarı gönderilmez.

© 2026 bote.web.tr · Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

PDF merkezi

BÖTE bölümü, eğitim fakültesi ve öğretmenlik üzerine ücretsiz, kaynaklı yazılar. Bu belgenin güncel hâli ve çok daha fazlası sitede.

Blog yazıları

Eğitim teknolojileri, kuramlar ve öğretmenlik

bote.web.tr/blog

PDF merkezi

Güncel PDF'ler, sürüm geçmişi ve doğrulama

bote.web.tr/pdf

BÖTE hakkında

Bölümün tarihi, amacı ve fakültedeki yeri

bote.web.tr/about

Müfredat

Dört yıllık ders programı ve dersler

bote.web.tr/curriculum

Mezunlar ve meslek

Mezunların çalıştığı alanlar ve unvanlar

bote.web.tr/graduation

Belge doğrulama

PDF'inizin güncel ve özgün olduğunu denetleyin

bote.web.tr/d

Üniversite topluluklarını, etkinlikleri ve şirketleri tek uygulamada buluşturan ücretsiz kampüs platformu.

- **Dijital portföy**
Katıldığınız etkinlikleri ve sertifikalarını uniconnectly.com/@kullaniciadi adresinde herkese açık sergile
- **Sertifikalar**
Platformda verilen sertifikalar doğrulanmış işaretli, edu.tr e-postan onaylı
- **Topluluklar ve etkinlikler**
Üniversitelerdeki toplulukları ve takvimi tek ekranda gör, başvurulmuş etkinliklere katıl
- **Doğrulanabilir katılım**
QR ile giriş yaptığınız etkinlikler portföyünde doğrulanmış listelenir
- **Anlık fırsatlar**
Staj, iş ve burs duyuruları akışına düşer
- **Üye kartı indirimleri**
Takip ettiğiniz toplulukların anlaşmalı işletme indirimlerinden yararlan

Ücretsiz keşfet

QR kodu okutun ya da uniconnectly.com adresine girin.

Diğer yapımlarımız

UniConnectly gibi bunlar da bizim yapımlarımız. Bu belgeyi ücretsiz sunuyoruz; yapımlarımızı keşfetmeniz ve çevrenizle paylaşmanız, bu çalışmalarını sürdürmemiz için en büyük destektir.

ahmetcelen.com.tr

Üniversite ve kamu sınavlarına ücretsiz matematik: konu anlatımları ve PDF'leri, çıkmış sorular ve sınav geri sayımları.

ahmetcelen.com.tr

Hayvanseverlerin sosyal medyası ve veteriner akıllı klinik yönetim uygulaması.

veterito.com